

KARKKILAN TYÖVÄENOPISTO

TOIMINTASUUNNITELMA KAUDELLE 2020 – 2021

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. (Laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632, uudistettu 29.12.2009.)

Lain ja Karkkilan kaupungin toiminta-ajatuksen pohjalta muodostettu Karkkilan työväenopiston toiminta-ajatus: *Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaisesti. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveita kuunnellen.*

Karkkilan kaupungin strategiasta myös Karkkilan työväenopiston arvoiksi nousevat yhteisöllisyys, vastuullisuus, luottamus ja myönteisyys. Arvot näkyvät opiston toiminnan suunnittelussa monella eri tasolla opinto-ohjelman laatimisesta toimintaperiaatteiden määrittelyyn. Strategian toiminnallisista näkökulmista ja painopisteistä työväenopisto työskentelee kaikilla neljällä alueella: hyvinvointi, elinvoima, asuminen ja osallisuus. Keskeisimmäksi painopisteeksi on nostettu **osallisuus**.

Yhteisöllisyys: Työväenopisto on jo perustoiminnaltaan yhteisöllinen. Sen tarkoituksena on palvella kaupunkilaisten tarpeita ja seurata muuttuviakin olosuhteita. Opiston toimintaa suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden ja sidosryhmien kanssa. Opinto-ohjelman sisältöä kehitetään toiveiden ja ideoiden pohjalta laajaa yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Kurssitarjontaa voidaan myös tarkastaa joustavasti työvuoden aikana.

Vastuullisuus: Karkkilan työväenopisto kantaa osaltaan vastuunsa kaupungin kehittymisestä ja kehittämisestä. Kurssitarjontaa suunniteltaessa pyritään mahdollisimman laajasti kuulemaan tarpeita ja kehityskohtia. Opisto on tiiviisti mukana maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työväenopisto on niin ikään mukana kaupungin Kaikukortti-toiminnassa sekä elämyspolkutoiminnassa. Työväenopiston toimintaa tarkastellaan ja suunnitellaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Luottamus: Toiminta on avointa ja suunnitelmallista. Toimintaperiaatteet ja –käytännöt ovat näkyviä ja perusteltuja.

Myönteisyys: Vapaalla sivistystyöllä on suuri merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnin turvaajana.

Osallisuus: Kansalaisopistotoiminta on itsessään osallisuutta tukevaa. Karkkilassa osallisuuden kokemusta ja kuntalaisten erilaisia osallistumismahdollisuuksia pyritään kehittämään jatkuvalla prosessilla ja monella eri tasolla. Työväenopistossa on käynnissä osallisuutta korostava hanke, jossa

opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksia kehitetään etenkin sosiaalisen median kanavia hyödyntäen. Hankkeen ensimmäinen vaihe on kestänyt lukuvuoden 2019 – 2020 ja sen toinen vaihe jatkuu syyslukukauden 2020 ajan. Hankkeen rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Työvuosi 2020 – 2021

Työväenopiston työvuosi on 1.8.2020 – 31.7.2021

Syyskausi (koko kauden kestäville kursseilla): 7.9. – 5.12.2020, syysloma viikolla 42

Kevätkausi (koko kauden kestäville kursseilla): 11.1. – 12.4.2020, hiihtoloma viikolla 8, pääsiäinen 2. – 5.4.2020

Työväenopiston opetuskausi suunnitellaan alkavan maanantaina 7.9. ja päättyä lauantaihin 5.12. mennessä. Kevätlukukauden opetus alkaa maanantaina 11.1. ja päättyä maanantaihin 12.4. mennessä. Kurssi- ja retkitoimintaa järjestetään jonkun verran myös varsinaisten opetuskausien ulkopuolella ja siksi työvuosi on merkitty alkamaan elokuun 2020 alusta ja kestämaan heinäkuun 2021 loppuun saakka. Opetuksen toteutus on pääsääntöisesti lähiopetusta, mutta sen lisäksi suunnitellaan ensimmäistä kertaa muutamia etäopetuskursseja. Mikäli lähiopetuksen järjestäminen ei ole mahdollista suunnitelman mukaisessa aikataulussa, on osa opetuksesta mahdollista toteuttaa etäopetuksena. Opetuksen järjestelyissä ja toteutuksessa noudatetaan valtakunnallista ohjeistusta ja Karkkilan kaupungin linjauksia.

Lähes kaikista kursseista peritään opinto-ohjelmassa mainittu kurssimaksu. Oppikirjat sekä muut kurssilla tarvittavat tarvikkeet ja välineet opiskelija kustantaa itse. Joillakin kursseilla tarvikkeet hankitaan keskitetysti ja opiskelijalta peritään näissä tapauksissa materiaalmaksu.

Opetusministeriö on myöntänyt Karkkilan työväenopistolle työvuodeksi 2020 – 2021 opintosetelityyppistä avustusta, jota voidaan käyttää maahanmuuttajien, työttömien ja eläkeläisten kurssimaksujen korvaamiseen. Alennussetelin arvo on 10 euroa ja se myönnetään erillisestä anomuksesta vain yhteen kurssiin kauden aikana. Avustuksen turvin osa kursseista on alennettu jo valmiiksi.

Työväenopisto toimii opistotalossa yhdessä musiikkikoulun kanssa osoitteessa Anttilankatu 8, opiston kutomo sijaitsee opistotalon piharakennuksessa. Opistotalolle keskittyvät päiväryhmät sekä kädentaitojen säilytystiloja tai kiinteää laitteistoa ja opetusvälineistöä vaativat ryhmät. Opetustoimintaa järjestetään lisäksi yhteiskoululla, Nyhkälän koululla, Haukkamäen koululla, Högforsin päiväkodissa ja liikuntasalissa, kirjastossa, liikuntahallissa, palvelukeskuksessa sekä Suvimajalla.

Opiskelu-oikeus

Työväenopisto on aikuisoppilaitoksena tarkoitettu ensisijaisesti aikuisille, mutta monissa aineissa (etenkin musiikki ja taideaineet) opetus soveltuu myös nuorille ja kouluikäisille lapsille. Lisäksi opistossa toimii joitakin erikseen lapsille ja nuorille suunnattuja ryhmiä (nuorisoteatteri) sekä koko perheelle suunnattuja kursseja.

Opiston ryhmät ovat avoimia kaikille, myös muiden kuntien asukkaille. Vähimmäisopiskelijamäärä kurssin aloittamiseksi on pääsääntöisesti 7, mutta liikuntaryhmissä minimimäärä on 9. Sääntöjen

mukaisesti niillä opiskelijoilla, joilla on maksamattomia kurssimaksuja edelliseltä työvuodelta, ei ole opiskeluoikeutta ennen kuin maksut ovat ajan tasalla.

Opetustarjonta

Kansalaisopiston palvelutarjonnan ydin muodostuu opetuksesta. Opetustunteja voidaan pitää talousarvion mukaisesti n. 5500. Kevätlukukauden 2020 poikkeusjärjestelyjen vuoksi vuoden 2020 kokonaistuntimäärä jäänee kuitenkin normaalia alhaisemmaksi. Lukuvuodelle 2019 – 2020 suunnitelluista oppitunneista jäi toteutumatta opetuksen keskeytyksen vuoksi 404 oppituntia. Lisäksi 198 oppituntia kevään tunneista toteutettiin etäopetuksena.

Lukuvuoden 2020 – 2021 suunniteltujen kurssien määrä on yhteensä n. 160, lopulliseen määrään vaikuttaa lyhytkurssien määrä. Opetustarjontaa on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden (lukio, liikuntatoimi, museotoimi, kirjasto, kulttuuritoimi) sekä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa. Kurssitoiveiden keräämiseksi työväenopistolla on ollut avoin palautekanava sekä sähköisenä että palautelaatikkomuotoisena koko kuluneen lukuvuoden ajan.

Tuntiresurssit (n. 5500) jaetaan edellisten lukuvuosien toteumia mukaillen seuraavasti (suluissa tuntimäärät: suunnitellut 2019 – 2020 / toteutuneet tunnit 2018 – 2019 / 2017 – 2018):

- * Kielet: n. 700 tuntia (714 / 634 / 613)
- * Kädentaidot: n. 1600 tuntia (1544 / 1649 / 1546)
- * Musiikki: n. 1200 tuntia (1227 / 1237 / 1318)
- * Kuvataiteet: n. 300 tuntia (264 / 298 / 280)
- * Näyttämötaiteet, tanssi, kirjallisuus: n. 200 tuntia (184 / 124 / 186)
- * Liikunta, terveys: n. 1200 tuntia (1070 / 1096 / 1263)
- * Tietotekniikka ja media: n. 50 tuntia (16 / 24 / 28)
- * Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet: n. 200 tuntia (193 / 157 / 199)
- * Kotitalous: n. 50 tuntia: (21 / 31 / 21)
- * Muut aineet: n. 20 tuntia (16 / 32 / 16)

Kielet

Suomi, englanti, espanja, italia, venäjä, viro, ranska, saksa, arabia.

Kädentaidot

Kädentaidoissa järjestetään sekä pitkiä kurseja että lyhytkurseja, opetuksessa on myös paljon päiväopetusta. Lyhytkurssien sisällöissä huomioidaan eri materiaalit ja tekniikat monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden. Kädentaitojen opetuksessa johtavana periaatteena on kierrätys, kestävä kehitys sekä perinnetaitojen ylläpitäminen.

Musiikki

Musiikinopetus on sekä ryhmämuotoista että yksityisopetusta. Kuorojen ja lauluryhmien, soittokunnan, viihdeorkesterin, ukuleleryhmän ja elämänkaaren musiikin ryhmien ohella soitinopetusta annetaan pianon, kitaran, basson, harmonikan ja rumpujen soitossa. Lisäksi opinto-ohjelmaan kuuluu musiikinteorian opetusta sekä kaikille avoimia yhteislaulutilaisuuksia. Musiikin opetusta suunnitellaan tiiviisti yhteistyössä Karkkilan musiikkikoulun kanssa.

Kuvataiteet

Kuvataideopetuksessa järjestetään sekä lyhytkursseja että pitkiä kursseja eri tekniikoiden ja materiaalien muodossa eri väestöryhmät huomioiden.

Tietotekniikka ja media

Tietotekniikan koulutus on lyhytkurssimuotoista. Työvuoden 2019 – 2020 pääpaino on älylaitteiden käytönopettelussa sekä kirjaston vertaisohjaajien koulutuksessa.

Liikunta ja terveys

Liikuntaryhmien suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin liikuntatoimen kanssa. Työväenopisto vastaa osaltaan myös liikuntatoimen alaisen vertaisohjaajatoiminnan koulutuksesta. Liikunnan opetusta annetaan kuntosaliryhmissä, joogassa, kehonhuollollisilla tunneilla ja tanssiryhmissä. Liikuntaryhmiä järjestetään sekä päivä- että ilta-aikaan eri väestöryhmät huomioiden.

Yhteiskunnalliset aineet ja luonnontieteet

Työväenopistossa järjestetään sukututkimuksen kurssi sekä vapaaehtoistoiminnan koulutusta. Yhteistyössä Karkkilan puutarhayhdistyksen kanssa suunnitellaan villiyrtytkoulutusta, joka peruuntui kevään 2020 ohjelmasta.

Kotitalous

Kotitalouden opetus on kurssimuotoista. Varsinaisen kotitalouden opettamisen lisäksi opistolla järjestetään hygieniapassikoulutusta.

Luennot, retket ja muut aineet

Keväällä 2020 kesken jäänyt luentosarja Högforsin tehtaan 200-vuotisesta historiasta jatkuu syksyllä. Lisäksi järjestetään muutama yleisluento sekä osana työväenopiston laatu- ja kehittämishanketta että yhteistyössä kirjaston sekä liikuntapalvelujen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan talven aikana pidetään ensiapukurssit sekä uusille kurssilaisille että kertaajille. Lisäksi opisto järjestää erilaisia tutustumisretkiä sekä Karkkilan sisällä (Karkkila tutuksi) että Karkkilan ulkopuolelle (käsityömessut). Yhteistyössä alueen yhdistysten ja oppilaitosten kanssa suunnitellaan järjestettäväksi mm. piensijoittajan kurssia.

Muut palvelut

Karkkilan työväenopistossa halutaan nähdä, että kansalaisopisto voi toimia kohtaamispaikkana eri toiminnoille ja toimijoille. Karkkilan työväenopisto onkin aktiivisesti pyrkinyt vahvistamaan kaupungin vapaaehtoistyön toimintoja, koulutusta ja verkostoitumista yhteisillä koulutuksilla, keskustelutilaisuuksilla ja vapaamuotoisillakin kahitteluhetkillä. Tätä toimintaa jatketaan edelleen tulevana lukuvuonna. Yhteistyötä tässä vapaaehtoistyön verkostoitumisessa on tehty etenkin Karkkilan kaupungin maahanmuuttopalveluiden ja liikuntapalveluiden, Karkkilan seurakunnan sekä Resurssipankki-hankkeen kanssa.

Verkostoitumiskenttä nivoutuu selkeästi opiston ydintoiminnan, opetustarjonnan, ympärille. Yhteistyössä liikuntatoimen kanssa on kehitetty liikunnan vertaisohjaajien koulutusta, yhteistyössä kirjaston kanssa nettiopastajien koulutusta sekä yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa kulttuurikaverien koulutusta.

Työväenopiston talous

Työväenopiston taloutta suunnitellaan kalenterivuositain, mutta toimintaa lukuvuosittain. Lukuvuoden 2020 – 2021 toimintasuunnitelma ei siis olekaan yhteneväinen taloussuunnittelun kanssa.

Vuoden 2020 talousarvion mukaan:

Toimintakate 444 014 euroa

Toimintakulut 516 814 euroa

Toimintatuotot yhteensä 116 800 euroa

Valtionosuuksia yhteensä 195 586 euroa sekä lisäksi 4893 euroa työväenopiston kotouttamissuunnitelman mukaisiin opintoihin.